

Varkens/Boeren

De arme zandgrond in het Oosten van Noord-Brabant levert weinig op. Alleen met wat koeien, kippen en varkens erbij konden de boeren op hun kleine gemengde bedrijfjes het hoofd boven water houden. Tot de Europese Gemeenschap de invoer van soja, tapioca en melasse vrijgeeft, die zeer geschikt zijn als veevoer. Dan wordt het houden van varkens opeens heel lucratief. Overal in oostelijk Noord-Brabant verrijzen er varkensstallen. Kleine gemengde bedrijfjes veranderen in ware fabrieken met duizenden varkens, waar alles gericht is op het produceren van stevige vleesvarkens in zo kort mogelijke tijd.

De laatste jaren worden we steeds meer geconfronteerd met de keerzijde van deze explosieve groei: te veel koper in het voer tast het milieu aan, de toegevoegde groeihormonen en antibiotica bedreigen de gezondheid van de mens, de miljarden kilo's mest verontreinigen het water en verzuren de grond. De veehouderij, die model moet staan voor een gezonde relatie tussen mens en natuur, komt in een kwade reuk te staan. Tot overmaat van ramp slaat in 1997 de varkenspest toe. Dieren worden afgeslacht alsof het niets is: in elf maanden tijd worden elf miljoen varkens vernietigd, verreweg de meeste in Brabant. Drie jaar later breekt er in Nederland mond- en klauwzeer uit. Op een aantal bedrijven na die uit voorzorg worden geruimd, blijft Brabant voor deze epidemie gespaard.

Temidden van al dit geweld vergeten we bijna het verdriet van de boeren. Zij zijn vaak de erfgenamen van een lange familietraditie die zij geacht worden voort te zetten en zitten nu klem tussen torenhoge schulden, steeds strengere regels, hun verbondenheid met de dieren en hun liefde voor het boerenbedrijf. En dan komt ook nog de pest...

In *Varkens/Boeren* krijgt dit drama gestalte in twee verschillende tragedies.

Varkens/Boeren: Truus en Conny

In *Truus en Conny* verbreken de varkensboerinnen hun zwijgen. Zij vertellen over hoe het was toen zij klein waren, over hoe zij trouwden en begonnen met intensief varkens te houden, de bouw van de stallen, over de aard van het beest, over het biggen, over diervriendelijke groot brengen en doodmaken voor de consumptie, over de pest, over wéér investeren en wéér nieuwe regels, over 'wat nu', over stoppen of doorgaan, over wanhoop en hoop.

Ook de varkens verbreken hun zwijgen. Als het koor in een Griekse tragedie verhalen zij over hun liefde voor de mens, die kersverse diersoort, over de aard van het varken en die van de mens, over de mythen die bij mensen over varkens de ronde doen, over het leven in het hok, over hun onweerstaanbaar vermogen om zich – tegen elke maatregel in – toch te blijven vermenigvuldigen.

Truus en Conny is gebaseerd op interviews die Lex Bohlmeijer heeft gehouden met varkensboerinnen. Hollandia heeft eerder faam gemaakt met voorstellingen die gebaseerd waren op gemonteerde interviews van Lex Bohlmeijer. Het initiatief daartoe ging uit van Paul Koek. In 1997 was dat *Kingcorn*, over de laatste arbeider in een verlaten meelfabriek in Leiden, gespeeld door Bert Luppés. In 1999 volgde *Biotex*, over de laatste arbeider in een

verlaten wasmiddelenfabriek in Rotterdam, gespeeld door Peter Paul Muller. En eind 1999 werd in Den Bosch *Lena en Willem* uitgebracht, waarin het ging om twee zesjarigen, gespeeld door Frieda Pittoors en Bert Luppés. Alle drie werden ze geregisseerd door Floor Huygen. *Truus en Conny*, gespeeld door Elsie de Brauw en Chris Nietvelt als de boerinnen en Bram Coopmans en Linda Olthof als de varkens, gaat in de regie van Johan Simons.